

Η ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ
ΕΕ ΚΑΙ Η ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΕ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ: ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ
Ή/ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ ΔΙΚΑΙΟΥ;

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΣ ΦΟΙΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Τρομοκρατία

Σύγχρονη Απειλή ή Αρχαίο Φαινόμενο;

- Φαινόμενο που χάνεται στους αιώνες
- Σειρά πράξεων πολιτικής βίας με στόχο την αποσταθεροποίηση Καθεστώτων
- Στοιχεία χρήσης βίας από αρχαίους Έλληνες
- 1789 Πρώτη καταγραφή του όρου
- Το Σύστημα είναι η βασιλεία του τρόμου
- Αρνητική υπόσταση – Εγκληματική πρόθεση
- Β' μισό 19^{ου} αι. Συστηματική Χρήση Τρομοκρατίας
- 20^{ος} – 21^{ος} αι. Μάστιγα

Ορίζοντας την Τρομοκρατία

- Πολυπληθείς απόψεις για περιεκτικό ορισμό
- Ομάδα στόχου – Θύμα εκπρόσωπός της
- Επιδιωκόμενο Αποτέλεσμα – Θύματα
- Χρήση βίας – πρόθεση – όχι κρατική εξουσία
- Πράξεις ατόμων χωρίς κρατική εξουσία – νομική υπόσταση τρομοκρατικής ομάδας

Συμβούλιο της Ευρώπης 1990

Τρομοκρατική ενέργεια χαρακτηρίζεται κάθε αδίκημα το οποίο τελείται από μεμονωμένα άτομα ή ομάδες, με τη χρήση ή την απειλή βίας εναντίον μίας χώρας, των θεσμικών οργάνων ή των κατοίκων της ή συγκεκριμένων ατόμων και η οποία, για λόγους αυτονομιστικούς ή εξτρεμιστικής ιδεολογίας ή θρησκευτικού φανατισμού ή από ακατανόητα, υποκειμενικά και παράλογα κίνητρα, επιδιώκει να προκαλέσει κατάσταση τρόμου στις Δημόσιες Αρχές, σε ορισμένα άτομα ή κοινωνικές ομάδες ή γενικότερα στο κοινό

Πως Ορίζει την Τρομοκρατία ο ΟΗΕ

- 1992: *μία μέθοδος που εμπνέει ανησυχία μέσω επαναλαμβανόμενων βίαιων ενεργειών οι οποίες πραγματοποιούνται από παράνομα άτομα, ομάδες ατόμων ή κρατικούς φορείς για λόγους ιδιοσυγκρασίας, ποινικούς ή πολιτικούς και σύμφωνα με την οποία – σε αντίθεση με τη δολοφονία – οι άμεσοι στόχοι της βίας δεν είναι οι κύριοι στόχοι*
- Κόφι Ανάν: *οποιαδήποτε πράξη αποσκοπεί στην πρόκληση θανάτου ή σοβαρής σωματικής βλάβης σε πολίτες ή μη μάχιμους, στοχεύοντας στον εκφοβισμό ενός πληθυσμού ή στον εξαναγκασμό μιας κυβερνήσεως ή ενός Διεθνούς Οργανισμού να προβεί ή να αποφύγει την υλοποίηση μιας συγκεκριμένης πράξεως»*
- Εκθέσεις Προόδου Γενικής Συνέλευσης – Ουδεμία Πρόοδος
- Μη ύπαρξη ορατής πρόθεσης ενασχόλησης

Πως Ορίζει την Τρομοκρατία η ΕΕ

- TREVΙ - Χρήση βίας από ομάδα ανθρώπων για επίτευξη πολιτικών στόχων
- 1977 - Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την καταπολέμηση – καταγραφή εγκλημάτων
- 13 Ιουνίου 2002 Απόφαση Πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ για την καταπολέμηση της Τρομοκρατίας
- Απόφαση Πλαίσιο 2008/919/ΔΕΥ - Τροποποιητική

Απόφαση Πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ

- Ορίζει τα εγκλήματα Τρομοκρατίας
 - Πρόκληση μαζικής καταστροφής σε κυβερνητικές εγκαταστάσεις
 - Εκφοβισμός πληθυσμού και αποσταθεροποίηση
- Τρομοκρατική Ομάδα
- Συνδυασμός
 - Αντικειμενικό στοιχείο - σειρά σοβαρών εγκληματικών συμπεριφορών
 - Υποκειμενικό στοιχείο σκοπός - δημιουργία φόβου και αποσταθεροποίηση

Ορίζοντας την Τρομοκρατία

- Δύσκολο να οριστεί
- Τρομοκράτης για τους μεν, αγωνιστής για τους δε
- Πληρέστερος ορισμός η Σύσταση 1426/1990
- Στόχος των τρομοκρατών δεν είναι η εξάντληση της δράσης τους σε μία μόνο εγκληματική ενέργεια αλλά σε μία σειρά αυτών με διάρκεια χρόνου και με σκοπό να επηρεάσουν τόσο την κοινή γνώμη όσο και τις Δημόσιες αρχές

Καταστέλλοντας την Τρομοκρατία

Δικαιϊκή Αντιμετώπιση

- Συνθήκη της Λισαβόνας
 - 67: συγκρότηση **ΧΕΑΔ** & προσπάθεια καταπολέμησης
 - 75: πλαίσιο καταστολής χρηματοδότησης
 - 83: μέτρα κυρώσεων
 - 88: αποστολή Ευρωπόλ
 - 222: ρήτρα αλληλεγγύης
- Απόφαση – Πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ
 - Υιοθέτηση κυρώσεων με πανευρωπαϊκή ισχύ
 - Αποτελεσματικές – αποτρεπτικές – αναλογικές
- Κεκτημένο Σένγκεν
 - Ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων – έλεγχος συνόρων
 - Σύστημα πληροφοριών Σένγκεν SIS II
 - Κεντρικό Σύστημα Πληροφοριών – Εθνικό
 - Καταχώρηση – αξιόποινες πράξεις
 - Συνεργασία Eurojust – Europol – Εθνικές Αστυνομικές Αρχές

Καταστέλλοντας την Τρομοκρατία

Δικαιϊκή Αντιμετώπιση

- Χρηματοδότηση της Τρομοκρατίας – ΣΛΕΕ 75
 - Νομοθεσία ΟΗΕ
 - Κανονισμός (ΕΚ) 467/2001
 - Ενοποιημένος Κατάλογος
- Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης
 - Ελιγμός δραστών από διαφορετική νομοθεσία ανά κράτος
 - Ισχύ σε όλη την ΕΕ
 - Υποχρεωτική εκτέλεση
 - Μείωση χρόνου αντίδρασης
- Ρήτρα Αλληλεγγύης
 - Παροχή βοήθειας
 - Αντιμετώπιση Κρίσεων
 - Προστασία άμαχου πληθυσμού - θυμάτων

Καταστέλλοντας την Τρομοκρατία

Μηχανισμοί Καταστολής

- Europol
 - Αύξηση συνεργασίας εθνικών αστυνομικών αρχών
 - Εξασφάλιση – διασφάλιση πληροφοριών
 - Σύστημα Πληροφοριών – Αρχεία Δεδομένων Εργασίας
 - Συνεργασία με OLAF – Eurojust – Frontex – Τρίτα Κράτη
- Eurojust
 - Αύξηση συνεργασίας εθνικών δικαστικών αρχών
 - Συνδρομή στην εκτέλεση αιτημάτων έκδοσης
 - Ενίσχυση ερευνών – διώξεων
 - Τήρηση δεδομένων – πληροφοριών
 - Επιφυλακή Συντονισμού
 - Συνεργασία με OLAF – Europol – Τρίτα Κράτη – Διεθνείς Οργανισμούς

Καταστέλλοντας την Τρομοκρατία

Μηχανισμοί Καταστολής

- Κοινές Ομάδες Έρευνας
 - Ορισμένη Διάρκεια Ζωής
 - Συγκεκριμένο Σκοπό
 - Έρευνα σε Ευρώπη και Τρίτα κράτη για συλλογή πληροφοριών
- Συντονιστής Αντιτρομοκρατικής Δράσης
 - Συντονισμό Εργασιών
 - Διατήρηση Εποπτείας μέσω της ΕΕ
 - Υποβολή Συστάσεων
 - Η δράση του συνεπάγεται υιοθέτηση αποτελεσματικότερων
 - Gilles de Kerchone συντονιστής αντιτρομοκρατικής δράσης σήμερα

Καταστέλλοντας την Τρομοκρατία

Διεθνής Συνεργασία

- Σύναψη Συμφωνιών για Ασφαλή Ανταλλαγή Πληροφοριών με ΟΗΕ – ΝΑΤΟ – ΗΠΑ – ΡΩΣΙΑ
- Σύναψη Συμφωνιών με Τρίτα Κράτη για Παροχή Βοήθειας – Τεχνογνωσίας
- Σύναψη Συμφωνιών για Καταστολή Χρηματοδότησης

Κράτος Δικαίου και Τρομοκρατία

2580/2001/ΕΚ & 881/2002/ΕΚ

- ΟΗΕ
 - Διατήρηση διεθνούς ειρήνης
 - Σεβασμός ανθρωπίνων δικαιωμάτων
- Συμβούλιο Ασφαλείας ορίζει μέτρα για ειρήνη και ασφάλεια
- Ψήφισμα 1373/2001
- Ειδικά περιοριστικά μέτρα κατά προσώπων με σκοπό την καταπολέμηση της Τρομοκρατίας

Hamas

Κατά Συμβουλίου της ΕΕ

- 2010 καταγραφή ως τρομοκρατική ομάδα
- Hamas – πλάνη περί των πραγματικών γεγονότων – περί τον χαρακτηρισμό – ανεπαρκή εξέταση γεγονότων – προσβολή δικαιωμάτων άμυνας – ένδικης προστασίας – ιδιοκτησίας
- Hamas: ανάγκη για ύπαρξη ειδικών λόγων σύμφωνα με τυπική διαδικασία

Hamas

Κατά Συμβουλίου της ΕΕ

- Συμβούλιο: Δική του Συλλογιστική Πορεία
 - Ανάληψη ευθύνης Τρομοκρατικών πράξεων 1988
 - Αποφάσεις ΗΠΑ – Βρετανίας 2001
 - Δημοσιεύματα Τύπου
- Δικαστήριο
 - Τακτικός Έλεγχος για διατήρηση στον κατάλογο
 - Δεν αρκεί η Απόφαση από Εθνική Αρμόδια Αρχή – Χρειάζονται αποδείξεις
 - Τύπος – Διαδίκτυο δεν θεωρούνται αποδείξεις
- Ακύρωση Πράξεων – 3μηνη Διατήρηση Μέτρων

Yassin Abdullah Kadi

Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Μ. Βρετανία - Συμβούλιο

- 2001 πρώτη εγγραφή
- 2001 – Προσβολή δικαιωμάτων ακροάσεως – σεβασμού ιδιοκτησίας – αρχή αναλογικότητας – αποτελεσματικό δικαστικό έλεγχο
- Απόρριψη – Πλήρη συμμόρφωση με ΟΗΕ
- 2005 – ακύρωση T – 315/01 – ακύρωση 881/2002/ΕΚ για Kadi – δικαστική ασυλία – πράξεις της ΕΕ σεβασμό στα θεμελιώδη δικαιώματα
- 2010 – Προσβολή δικαιωμάτων άμυνας – αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας – δυσανάλογο περιορισμού ιδιοκτησίας

Yassin Abdullah Kadi

Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Μ. Βρετανία - Συμβούλιο

- Επιχειρηματολογία Επιτροπής βάσει Επιτροπής Κυρώσεων
- Δέσμευση κεφαλαίων για δεκαετία μόνιμο χαρακτήρα
- Περιορισμένη πρόσβαση αποδεικτικών στοιχείων
- Άρνηση σε Kadi να υπερασπιστεί τα δικαιώματά του

Yassin Abdullah Kadi

Ευρωπαϊκή Επιτροπή – Μ. Βρετανία - Συμβούλιο

- Δικαστική ασυλία – δίκαιο της ΕΕ επιβάλλει έλεγχο νομιμότητας πράξεων βάσει θεμελιωδών δικαιωμάτων
- Αποτελεσματική δικαστική προστασία – τήρηση διαδικασίας από θεσμοθετικό όργανο – αιτιολόγηση πράξεων – ακριβή και συγκεκριμένο χαρακτήρα προβληθέντων λόγων – ένας αρκεί για τεκμηρίωση
- Μη προσκόμιση αποδεικτικών στοιχείων από Επιτροπή
- Απόρριψη αιτημάτων αναιρέσεως

Συμπεράσματα

- Μη ύπαρξη συνθετικού ορισμού
- Κοινή Πολιτική Κυρώσεων – περιορισμός ελιγμού
- Συντονιστής Αντιτρομοκρατικής Δράσης – αποτελεσματικότερες ενέργειες
- Κεκτημένο Σένγκεν – Εργαλείο – δυνατότητες επέκτασης
- Europol – Eurojust – Κοινές Ομάδες Έρευνας – Ευρωπαϊκό Ένταλμα Σύλληψης – Ευρωπαίος Εισαγγελέας;
- Καταστολή Χρηματοδότησης – Σεβασμός Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
- Διεθνής Συνεργασία – Επέκταση
- Νομοθεσία οπλοκατοχής - Υβριδική

Η Ευρωπαϊκή Ένωση, ένας διαρκώς αυξανόμενος χώρος δραστηριοτήτων, πρέπει να αποτρέψει τους Τρομοκράτες να επιτύχουν τους στόχους τους και να εξασφαλίσει έναν χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης στους πολίτες της. Η συλλογική εργασία όλων μας υπό το πρίσμα του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων μπορεί να επιφέρει αυτή την πραγματικότητα.